

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2015

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 19 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go dtí 11.30

Líon Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- **DHÁ CHEIST AS AONAD A hAON**
- **DHÁ CHEIST AS AONAD A DÓ**
- **CEIST AMHÁIN AS AONAD A TRÍ**

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 40 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1. CUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

- a) Déan próifiliú ar an tslí a bhféadfadh rud a tharlaíonn sa saol tabhairt ar dhuine ceisteanna a chur faoi bhrí na beatha.

(20 marc)

(Foinse: smallbiztrends.com)

- b) Scrúdaigh an chaoi ar léiríodh eochaircheist faoi bhrí na beatha i miotas a chruthaigh daoine a mhair sa chianaimsir.

(20 marc)

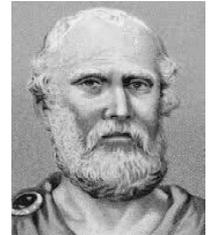
CEIST 2. FREAGAIRT AR CHUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

- a) *Samhlaigh go raibh Platón beo inniu agus é ag scríobh faoi nádúr na réaltachta.*

Bunaithe ar a bhfuil ar eolas agat faoi smaointe Phlatóin, tabhair breac-chuntas ar phointe **amháin**, dar leat, a chuirfeadh sé i láthair mhuintir an lae inniu faoi nádúr na réaltachta.

(20 marc)

(Foinse: www.kidspast.com)

- b) *Léirítear léirmhínte reiligiúnacha d'eispéireas an duine ar bhealaí éagsúla.*

Tabhair breac-chuntas ar an gcaoi a léirítear creideamh reiligiúnach i gceann **amháin** de na slite seo a leanas le heispéireas an duine a léirmhíniú:

● AN AEISTÉITIÚLACHT

● AN NAOFACHT

● AN FHILEATACHT

(20 marc)

CEIST 3. COINCHEAP AN FHOILSITHE

Freagair a) agus b).

- a) Déan cur síos ar cad is brí leis an téarma 'foilsíú ó Dhia' i mór-reiligiún domhanda **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat air.

(20 marc)

- b) Tabhair sampla **amháin** den chaoi a mbíonn tionchar ag an tuiscint ar 'foilsíú ó Dhia' i mór-reiligiún domhanda amháin ar chleachtas reiligiúnach a chuid ball.

(20 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT **DHÁ CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.**

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a), b) agus c).

- a) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** phríomhthréith de chuid Ríocht Dé ar leag Íosa béim orthu ina sheanmóireacht. (20 marc)
- b) Scrúdaigh an tionchar a bhí ag aiséirí Íosa ar an mbraistint phobail a bhí ag na chéad Chríostaithe. (30 marc)
- c) i. Míniú an chaoi ar tharla gur bunaíodh ceann **amháin** de na chéad phobail Chríostaí in áit lasmuigh den Phalaistín.
- ii. Tabhair breac-chuntas ar an gcaoi ar thug na chéad Chríostaithe san áit sin (a ndearna tú tagairt di i *gcuid c*).i. thuas) aghaidh ar fhadhb ar bith a bhí rompu nuair a bhí a bpobal á bhunú acu. (30 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a), b) agus c).

- a) Míniú an chaoi a bhféadann dialóg idirchreidmheach ról a imirt agus cás coinbhleachta á réiteach. (20 marc)
- b) Tabhair breac-chuntas ar an mbunús atá leis an dialóg idirchreidmheach idir **dhá** cheann de na mór-reiligiúin dhomhanda seo a leanas:
- ◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN HIONDÚCHAS
◆ AN tIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (30 marc)
- c) Déan próifiliú ar bhunús agus ar phríomhchleachtas reiligiúnacha ceann **amháin** díobh seo thíos:
- ❖ REILIGIÚN TRADISIÚNTA AFRACACH ❖ REILIGIÚN SÍNEACH
❖ GLUAISEACHT NUA REILIGIÚNACH ❖ AN CREIDEAMH BAHA'I ❖ REILIGIÚN SUÍCEACH (30 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a), b) agus c).

- a) Déan cur síos ar cad is brí le **dhá** cheann de na téarmaí seo a leanas maidir le cinneadh morálta a dhéanamh: ● DÍMHORÁLTA ● MÍMHORÁLTA ● ANABAÍOCHT MHORÁLTA (20 marc)
- b) Pléigh an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag ceann **amháin** díobh seo a leanas ar fhás an duine i dtreo na haibíochta morálta: ● CULTÚR ● NA MEÁIN ● REILIGIÚN (30 marc)
- c) Míniú an chaoi a bhfuil cliseadh morálta i gceist i sampla **amháin** den éagóir struchtúrach a ndearna tú staidéar air. (30 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT CEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Freagair a) agus b).

- a) Mínigh an chaoi ar chuir ceann **amháin** acu seo a leanas leis an tuiscint ar chúrsaí inscne i sochaí an lae inniu: ● AN BHITHEOLAÍOCHT ● AN FHEALSÚNACHT
● AN tSÍCEOLAÍOCHT ● AN tSOCHEOLAÍOCHT (40 marc)
- b) ● BUNAITHEOIRÍ & LEASAITHEOIRÍ ● SCRÍBHNEOIRÍ ● LEASAITHEOIRÍ ● SMAOINTEOIRÍ
NA nORD RIALTA REILIGIÚNACHA SÓISIALTA SPIORADÁLTA
Roghnaigh bean **amháin** i gceann ar bith de na catagóirí thuas agus tabhair breac-chuntas ar an gcaoi ar chuir sí le traidisiún reiligiúnach. Bain úsáid as **gach** ceann de na ceannteidil seo a leanas:
- Tionchar a saoil agus a cuid oibre ar mhuintir a linne. (20 marc)
 - Ceisteanna do mhuintir an lae inniu arna spreagadh ag a saol agus a cuid oibre. (20 marc)

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS DIAGA

Freagair a) agus b).

- a) Déan próifiliú ar an gcaoi ar féidir tionchar an Bhíobla a fheiceáil i sampla **amháin** de cheann ar bith díobh seo a leanas:
- BUNREACHTANNA/FORÓGRAÍ ● ÓRÁIDÍ ● DEARBHÚ UILECHOITEANN
SAOIRSE CÁILIÚLA CHEARTA AN DUINE (40 marc)
- b) ● LAOI BHUÍOCHAIS HANNÁ ● IOSRAEL ATHBHUNAITHE ● NA DEICH nAITHEANTA
(1 Samúéil 2:1-10) (Íseáia 52:13-53:12) (Eacsadas 20:1-21)
- Roghnaigh ceann **amháin** de na téacsanna thuas agus scrúdaigh a thábhacht sna Scríoptúir Eabhraise. Bain úsáid as **gach** ceann de na ceannteidil seo a leanas:
- Cúlra/comhthéacs bunaidh an téacs. (20 marc)
 - Ról an téacs san adhradh sa lá atá inniu ann. (20 marc)

ROINN I REILIGIÚN: TAITHÍ NA hÉIREANN

Freagair a) agus b).

- a) Tabhair breac-chuntas ar an bhfianaise de chreideamh reiligiúnach réamh-Chríostaí atá le fáil in áit **amháin** in Éirinn sa lá atá inniu ann. (40 marc)
- b) Cuir patrún an chleachtas reiligiúnaigh in Éirinn sa lá atá inniu ann i gcomparáid le patrún atá le fáil i gcuid eile den Eoraip. (40 marc)

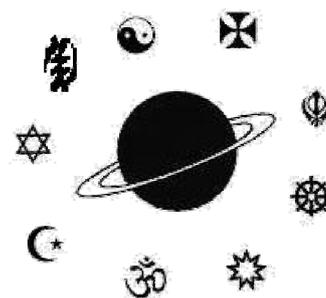
Freagair a) agus b).

a) Mínigh an chaoi a mbaineann ceisteanna áirithe le cúrsaí reiligiúin agus eolaíochta araon, agus luaigh samplaí. (40 marc)

b) Tabhair breac-chuntas ar na hábhair inní ó réimsí an reiligiúin agus na heolaíochta araon a phléitear i ndíospóireachtaí comhaimseartha ar cheann **amháin** de na saincheisteanna seo a leanas:

- BUNÚS NA CRUINNE
- TÚS NA BEATHA

(40 marc)

(Foinse: In oiriúint ón en.wikipedia.org)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán